

Un acord que no ha sembrat cap confiança

Els ceps de la ira

Només li faltava a la turbulenta Comunitat Europea la signatura de l'Acord d'Aranzels i Comerç Internacional, GATT, sota la pressió intransigent dels interessos americans. Els agricultors europeus, liderats pels francesos, s'han alçat contra la "capitulació" dels "euròcrates".

François Mitterrand té moltes raons per a ser un dels presidents europeus amb més maldecaps ara que és a punt d'acabar l'any més conflictiu de la construcció europea.

Segons recents sondejos d'opinió europeus, la majoria dels francesos no es consideren satisfets per les condicions materials de vida que suporten, ni tampoc se senten feliços. Ara, a aquest pessimisme social i econòmic, s'hi ha afegit un altre descontentament lligat al sentiment de frustració nascut arran les darreres negociacions sobre l'Acord General sobre Aranzels i Comerç Internacional (GATT).

L'1 de desembre, al voltant de 50.000 agricultors francesos i milers provinents de diferents països europeus es concentraven a Estrasburg en una jornada de protesta sense precedents en la història de l'agricultura comunitària. La protesta dels camperols a la ciutat francesa —seu del Parlament europeu— arribava massa tard, malgrat la forta ressonància que va produir en l'opinió pública internacional. L'acord de principi entre la CE i els EUA per a desbloquejar el comerç internacional de productes agrícoles dins del

El president de la Comissió Europea, J. Delors, ha perdut la "batalla" del GATT.

ARXIU

marc del GATT feia dies que estava signat per les dues parts en litigi. París, no obstant, continuava fent mala cara. Sobretot els seus agricultors, que rebutgen de pla el contingut del pacte.

"L'acord sobre la reducció de les ex-

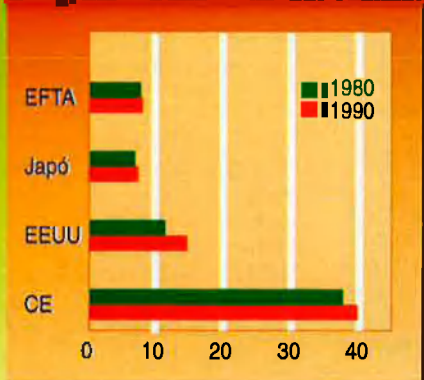
portacions d'oleaginoses i la supressió de la superfície de conreu ens farà més pobres i menys competitius". Aquesta denúncia, que insistentment es va sentir a Estrasburg, resumeix l'estat d'ànim de la majoria dels agricultors europeus, particularment dels francesos, que es consideren, amb certa raó, els més afectats pel retall imposat.

Tal i com ha quedat perfilat l'acord, les exportacions agrícoles de la CE suportaran una baixa percentual d'un 21% al llarg dels pròxims sis anys. Aquesta imposició nord-americana repercutirà notablement en la quota reservada a l'agricultura comunitària en el mercat mundial. Si les previsions es compleixen al peu de la lletra, la pèrdua per als llauradors europeus es materialitzarà en una rebaixa del 50% de la producció global, mentre que el mercat mundial creixerà un 40%.

El GATT, tal i com ha quedat formulat després de les últimes negociacions, forçarà particularment els països del sud europeu a dur a terme una dràstica reducció de la superfície de conreu. Pel que fa al cas particular de l'estat espanyol, el retall acordat obligarà a desfer-se d'unes 332.000 hectàrees d'oleaginoses, colza, soja i gira-sol, mitjançant costoses

El mercat mundial en xifres

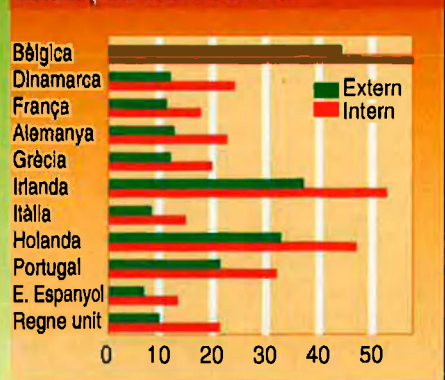
Una quèstió d'importació i exportació mundial en %

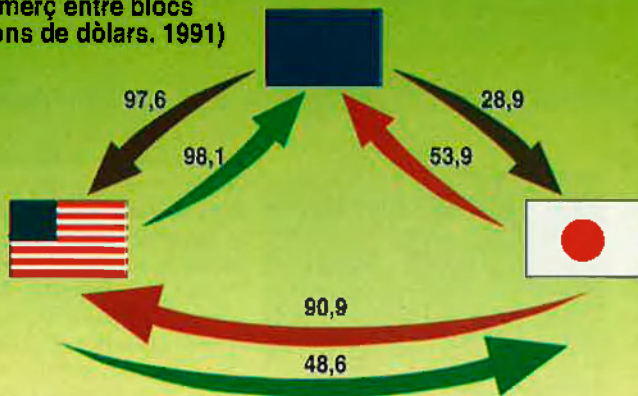
Exportacions i importacions CE

Comerç CE intern i extern

El comerç entre blocs (milions de dòlars. 1991)

L.C.

Supèrfit de conreu agrícola, girsol i soja en la CE (milions d'hectàrees)

subvencions. Altres 200.000 hectàrees es quedaran sense que s'hi pugui sembrar cap llavor.

La incidència negativa del nou GATT es notarà amb contundència en el camp laboral perquè uns 30.000 llocs de treball desapareixeran durant els pròxims 4 anys, segons els càlculs que fan els sindicats d'agricultors.

D'altra banda, els europeus han acceptat, a més, la reducció de 500.000 hectàrees que se sumen a les altres 500.000 que va decidir suprimir la passada primavera el nou programa de Política Agrícola Comunitària (PAC). Així doncs, un milió menys d'hectàrees —el 20% de la totalitat de la superfície de conreu comunitària— desapareixeran dels camps dels dotze països membres de la CE d'aquí a quatre anys.

No obstant això, a Brussel·les, els responsables de la política agrícola no han perdut fins ara l'optimisme. "Hem evitat el més dolent", es felicita fa pocs dies un alt funcionari de la CE que comentava els resultats de la setena ronda del GATT, creat el 1948 per alliberar el comerç internacional. Els arguments esgrimits per la direcció de la política europea ressalten que al final de la prova de força entre la CE i els EUA, "el programa agrícola europeu ha quedat intacte després d'haver estat amenaçat de desaparició com era voluntat dels americans".

Entre comentaris pessimistes i optimistes, encara falta avaluar quines seran les conseqüències reals del GATT per als productes agrícoles amb una forta implantació als Països Catalans.

En aquest punt, l'acord de reduir un 21% les exportacions europees afectarà directament i de manera considerable els nostres agricultors. Segons el pre-acord, l'estat espanyol i l'italià estan a partir d'ara obligats a reduir la producció de llet

en dos milions de tones. No fa massa temps, els agricultors d'ençà els Pirineus es van veure obligats a retallar-ne unes altres 600.000 tones, d'un total de 5.000.000 exportades cada any, a més d'haver de pagar una multa fabulosa de 28.000 milions de pessetes per no respectar les quotes màximes de producció, segons una sentència irrevocable de Brussel·les.

L'aspecte més preocupant de l'acord a què han arribat la CE i els EUA, amb les reticències franceses, potser no és la reducció de la superfície de conreu, sinó més aviat la clàusula sobre les limitacions comercials de les verdures, hortalisses, cítrics, oli d'oliva i els vins. Aquests productes, tractats en lletra petita, seran negociables dins del marc general del GATT.

Això vol dir que la negociació del gros de la producció mediterrània es farà en un fòrum internacional (108 països membres de ple dret del GATT) hostil per interessos particulars a la protecció que fins ara prevalia al si de la PAC europea.

Tots aquests problemes es desdramatitzen sospitosament si els comenten responsables polítics. Pel conseller d'Agricultura, Ramaderia i Pesca de la Generalitat de Catalunya, Xavier Marimon, "l'acord entre els EUA i la CE sobre el dossier agrícola del GATT no afectarà gaire el camp català". Segons el conseller, "la pagesia catalana ha reaccionat a l'acord amb tranquil·litat i no amb la crispació d'altres agricultors europeus, com ara els francesos".

No obstant tot això, els camperols catalans i aragonesos van ser els més nombrosos de la representació de l'estat espanyol que van assistir a Estrasburg en la monstuosa jornada de protesta. Altra visió sobre el futur de l'agricultura mediterrània, l'oferia alhora des de València

el president de l'Associació Valenciana d'Agricultors (AVA), Vicent Hernández. "Si els francesos mantenen la seua intransigència, de segur que ens tocarà a nosaltres pagar-ho, als espanyols i sobretot als valencians".

Per la seua banda, el ministre espanyol del ram, Pere Solbes, en successives declaracions insistia reiteradament en l'aspecte positiu de l'acord: "S'ha evitat la pèrdua immediata de més de 30.000 milions de pessetes gràcies a la supressió de les sancions americanes". Pel que fa als efectes negatius, Solbes intenta explicar que la disminució del comerç i de producció agrícola es produirà a llarg termini, no abans de sis anys.

La incògnita, però, més preocupant per a la cúpula de la CE és ara saber si el govern francès, pressionat pels agricultors, decidirà vetar el pre-acord aconseguit. En aquests moments, un veto francès al GATT, segons l'opinió unànime dels observadors europeus, tindria uns efectes immediats desastrosos per a la unió europea.

Per a enterbolir més les coses, entre París i Madrid han aparegut greus divergències que posen en perill una suposada solidaritat dels dos governs per a rectificar l'acord del GATT, opció que no es descartava en les esferes polítiques la passada setmana. La part espanyola ha manifestat certa preocupació per la destinació dels 300.000 milions de pessetes estalviats els pròxims anys gràcies als nous mecanismes de la PAC. Recentment, els 20.000 milions de pessetes de subvencions que la CE ha destinat a afavorir la producció d'oli, sense que es conega amb certesa quins països se n'han beneficiat, han posat lògicament en guàrdia més d'un ministre europeu d'agricultura.

Ignasi Pellicer